

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s'ondsdaags, s'onderdaags en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is betaald op 7 fr. binnen de stiel, 8 fr. buiten de stiel.
Een half abonnements-jaar 30 centime.
De aankondigingen, per drukspel, 15 centime.
De reclamen, per drukspel 25 centime.

TONGEREN, DEN 19 FEBRUARIJ.

Runderpest.

In Holland heeft de runderpest nogmaals eene ligte vermindering ondergaan: van 3886 is het cijfer der nieuwe gevallen gehaald tot 3251 in de week van 19 tot 26 januarij, verdeeld als volgt:

Zuid-Holland	1,981
Utrecht	826
Noord-Holland	288
Gelderland	153
Noord-Brabant	3

Den 30 januarij heeft de plaag zich andermaal vertoond in twee gemeenten van Noord-Brabant, te Vrijhoeven-Cappel, waar 6 stuks vee zijn moeten afgemaakt worden, en te Wercken, waar men er 19 heeft moeten afmaken.

Sedert het begin der ziekte heeft men in Holland vastgesteld:

Ziekte gevallen	139,896
Gestorven dieren	67,839
Afgemaakte dieren	26,166
Genezen dieren	44,743
Overlevenden	3,105

In Engeland heeft er zich van 19 tot 26 januarij maar één geval van runderpest voorgedaan; het schijnt echter dat, na dien datum, de plaag op nieuw werd vastgesteld in de omstreken van Londen, en, zonderlinge samentreffing, in denzelfden stal waar men ze voor de eerste maal ten jare 1865 gewaar werd. Het schijnt niet dat er in Pruisen zich nieuwe ziekte gevallen hebben verklaard sinds het gebeurde te Hassum.

De runderpest is uitgebroken te Zele, arrondissement Termonde (Oost-Vlaanderen). De stier die aldaar de ziekte gebracht heeft, is afgestoken met de 15 hoornbeesten die zich in denzelfden pachtbof bevonden.

Te Relinne (Luik), hebben zich geene nieuwe gevallen meer vertoond sedert verleden donderdag.

De gevolgen der veeziekte.

De *Colnische-Anzeiger* bevat een uitvoering stuk over de runderpest.

Volgens uit het engelsche tijdschrift *the Lancet* overgenomen berichten, zou die ziekte zich het eerst in Engeland, en wel in de jaren 1865 en 1866 vertoond, en aldaar een verlies van 3 à 3 1/2 miljoen pond sterling veroorzaakt hebben.

Doch die som stelt slechts de waarde voor van het regstreeks verlorene. Men behoort haar te verhoogen met nog omstreeks 60 p. c., voor verlies aan mest; voor kosten van reiniging, en het oprigten van nieuwe stallen; voor de storing in melk- en kaashandel; voor de nadeelen tegebracht aan den akkerbouw; voor de stremming in het verkeer, en voor het verlammen van het erediit.

Vraagt men echter, hoe het zijn kon, dat deze plaag zoo onbedwongen heerschte, dan antwoorden wij, dat men aanvankelijk de natuur der ziekte niet kende, en dat men meende, dat er genezing mogelijk was, in stede van, zoo als in Oostelijk-Europa, waar de runderpest te huis behoort, alleen heil te zoeken in het onvoorwaardelijk afmaken der aangetaste runderen, en zelfs van geheele kudden, waaronder de ziekte zich gepaard heeft.

Tegenwoordig is men in Engeland overtuigd, dat alleen zulke strenge maatregelen kans aanbieden op uitroeiing van het kwaad; en men gaat, waar het zich openbaart, zonder genade te werk.

Voorzichtig geworden door de schade die Engeland leed, paste men die zelfde methode in Frankrijk en België toe, en hieraan is het toe te schrijven, dat men in die landen de ziekte heeft kunnen bedwingen.

Veel erger ziet het er in het naburige Holland uit. Nadat aldaar in 1865 de ziekte uit Engeland was overgebracht, verbreidde zij zich op de treurigste wijze in alle richtingen; doch in stede van haar vastberalen en met de grootste strengheid door het afmaken van besmet vee en door de afsluiting te bestrijden, werd de plaag met eene onachtzaamheid behandeld, die elk belanghebbende in de nabuurschap met angst en schrik vervult.

Reeds een jaar geleden werd door deskundigen voorspeld, dat, bij zulke eene behandeling, niet alleen de voortreffelijke veestapel van Holland zelf, maar ook die van de aangrenzende landen op het spel werd gezet.

Ook vreezen velen, dat de ziekte in Nederland chronisch, als de longtering, eene blijvende kwaal worden zal.

De schrijver veidt uit over de gevaren, waar aan de Rijnprovincien blootstaan, ten gevolge van de door hem afgekeurde maatregelen in

Nederland, en betoogt de noodzakelijkheid om dat rijk te bedwingen tot het invoeren der bepalingen, welke hij voor het tegengaan der veeziekte doelmatig oordeelt.

Ten slotte maakt hij met lof melding van het werkje: de Runderpest, door den Nederlandschen veearts J.-A. Allers geschreven, waarvan te Crefeld eene duitsche vertaling het licht ziet, en waarbij, als aanhangsel, de in de provincie Dusseldorf uitgevaardigde bepalingen op de behandeling der veeziekte gevoegd zijn.

Volgens andere bladen, zou de besmetting, welke te Hasselt zoo vele offers geëischt heeft, uit de Rijnprovincien gekomen zijn.

Landbouw kronijk.

Men rekent dat er in België een miljoen plattelandswoonigen bestaan die voorzien zijn van eenen bof; die bof is echter meermaals ontbloot van fruitboomen, of wel die welke men er aantreft, hebben geene waarde noch voor de verbruiking, noch voor den verkoop, dit is eene schade waarvan eene kleine rekening den ernst zal aantoonen.

In tien elke hof twintig verzorgde fruitboomen bevatte, men zou van elken boom vijf decaliters fruit mogen verwachten, iets wat een totaal uitmaakt van honderd miljoen decaliters of tien miljoen hectoliters fruit. Als men slechts eene waarde van drij francs toekent aan elken dezer hectoliters, vindt men een produkt van dertig miljoen francs waarmede de publieke-foortuin jaarlijks zoude vermeerderd worden. Het ware schier een welstand verzekeren aan veel huisgezinnen; het ware aangenaam bij de eetmalen, en dit alles is te bekomen mits eene schrandere keuze van boomen en zoo wat arbeid met de spade en het snoeimes.

De heer R. de la Trehonnais heeft dikwijls bemerkt, dat de veekwekers een grooten afkeer hebben tegen de zwijnrassen die met veel haire bezet zijn. Deze afkeer is in strijd met de gemeenste regels der dierenkunde. In Engeland zijn al de kwekers het eens op dit punt, dat het afwezen van haire een teeken van verval is, dat de overvloed van haire een teeken van kloekte uitmaakt. In de engelsche tentoonstellingen worden de haarlooze dieren van de hand gewezen, en een der meest geroemde verdiensten is het bestaan van lang, maar fijn en zacht haire op heil de huid van het dier.

De koolmijn Bon-Buveur, 20 slachtoffers.

De voorziene ontkenning van deze noodlottige gebeurtenis, is thans eene treurige wezenlijkheid geworden. De dood der 20 ongelukkige werklieden, in de mijn opgesloten, is nu niet meer in twijfel te trekken en gisteren heeft men geheel en gansch de reddingswerken laten varen, welke in den verlichtingsput ondernomen waren.

In den voormiddag was de afdaling in den verlichtingsput niet alleen door den overvloed van het grauwvuur belet, maar een steeds aangroeienden stank maakte er den toegang meer en meer moeilijk van. Doktor Marcotty, ter plaats geroepen, bestatigde dat deze stank voortkwam van de lijken der ongelukkige werklieden die reeds in staat van ontbinding waren. Men moest aldan bekennen, wat men toch reeds veronderstelde, namelijk dat de arme koolmijnwerkers reeds sedert verscheidene dagen waren omgekomen, hetzij door verstikking, hetzij onder de instortingen.

De werken worden in den uitbalingsput voortgezet, om de lijken uit de mijn te krijgen, doch dit werk zal nog verscheidene dagen duren, ter oorzaak van de noodzakelijkheid om het ingestorte gedeelte van den put te schoren, naarmate men dieper komt.

Bij de 20 slachtoffers waren er vier huisvaders, een jongen werkmán, nog maar sedert een paar weken getrouwd en een andere, die acht dagen na den dag der ramp trouwen wilde.

De vrouw van Herstal, die thans is omgekomen, was vroeger, bij eene dergelijke ramp, nog verscheidene dagen in eene koolmijn opgesloten geweest, maar aldan was zij er ongedeerd afgekomen.

Men schrijft uit Jemeppe aangaande het instorten der koolmijn *Bon-Buveur*, waarvan wij reeds vroeger gesproken hebben:

De reddingswerken langs den verlichtingsput worden wanhopend. Sedert gisteren morgen heeft men geen stap voorwaarts kunnen doen. Het grauwvuur en de gaz hebben zich zoodanig ontwikkeld in de werken en den verlichtingsput zoo overvloedig overstromd, dat het niet meer mogelijk is geweest tot op 157 meters af te

dalen, waar dinsdag avond het einde der huis was geplaatst.

De heeren Harzé en Franquoy, ingenieurs; Ledent, directeur; de onbeschoomde werklieden Berloo en Wiche, welke eene bewonderenswaardige zelfopoffering hebben aan den dag gelegd, en nog andere herhaald-maal gepoogd tot in den verlichtingsput door te dringen, maar zij hebben het einde der buizen niet kunnen bereiken. De gaz doofde op 25 en somtijds zelfs op 40 meters boven dit punt het licht uit. Dit is een jammerlijke toestand, welke door den moed en de zelfopoffering der onbeschoomden nog niet kan worden te boven gekomen.

Reeds van gisteren, terwijl men in den verlichtingsput de vruchteloze pogingen voortzette, heeft men zich ingericht om langs de ingestorte uitbalingsputten door te dringen, en men heeft in die putten de noodige werken begonnen, bestaande in het schoren der geschoke of ingestorte wanden, naarmate men afdaalt.

De genaamde Van den Keir, dien men veronderstelde in de mijn begraven te zijn, was er in tijds uitgekomen en ongemerkt naar zijne woning gegaan. Het gatal der slachtoffers is dus maar 20, in plaats van 21.

Ondanks de misrekeningen van een lang en moeilijk werk, is de zelfopoffering der werklieden, der ingenieurs en directeurs geen ogenblik verzwakt. De directeurs der naburige koolmijnen en vooral die van Six-Bonniers en Marihaye hebben de meeste en beste hulp aangebracht.

Volgens eene depeche uit Luik, heeft men daar alle hoop op de redding der slachtoffers verloren. Evenwel herinnert men zich nog gevallen van buitengewone reddingen. Alzoo ontstond er in 1812 in de mijn Beaujoug, bij Luik, eene ramp, waarbij twee mijnwerkers, Gollin en zijn zoon, zooveel moed aan den dag legden, dat zij in de jaarboeken der koolmijnen als helden staan aangekeend. Ten gevolge van het indringen van 't water in de mijn, den 28 februarij 1812, waren er 91 werklieden in de gangen opgesloten. Zij bleven er tot den 4 maart, en 70 werden er alsdan met Gollin en zijn zoon bovengehaald. Deze ongelukkigen waren dus vijf dagen onder de aarde gebleven.

De ramp in den *Bon-Buveur* had den 6 februarij, ten 4 ure namiddag plaats; die 20 ongelukkigen zijn dus reeds acht dagen in de ingewanden der aarde opgesloten. Wie zal ooit kunnen wat zij geleden hebben, wie zal ooit het drama in al zijne ijselijkheden kunnen kennen, wanneer er niemand levend uit de mijn komt?

M. Edouard Tournay van Tongeren is veearts van het gouvernement benoemd te Zoutleeuw, in verving van M. Van Entbroeck, overleden.

Men schrijft uit Bergen, 15 februarij:

De politie van Jemmapes heeft 1500 kilos bedorven vleesch aangeslagen, voortkomende van het te Hasselt afgemaakte vee. Het stond sedert zondag in eenen waggon in onze state en stonk verpestend. Het was bestemd om te Quévrain te worden verkocht, doch thans is het reeds in den grond gedolven.

Men schrijft uit Lochem, 13 februarij:

Terwijl het water alhier in den omtrek zoo hoog, is, als dit sedert 1816 het geval niet is geweest, is gisteren een gedeelte dijk langs de Bolksbeek onder de gemeente Laren, doorgebroken of weggespoeld. De opening in den dijk moet ruim drij el lang zijn en het water stroomt over de landerijen, waarvan vooral de landbouwers onder Verwolde grooten last en ongerief lijden. Heden is men met 150 man bezig de doorbraak te stoppen, hetgeen door den sterken stroom echter niet zeer gemakkelijk gaat.

Men schrijft uit 's Hertogenbosch, 14 feb.:

Waarvoor wij in het begin der week vreesden is werkelijkheid geworden; de voortdurende was van het water (heden nacht 19 duim) heeft thans niet alleen de meeste kelders der stad onder water gezet, maar ook de haven en sommige punten der stad zijn overstromd. Toch mogen wij ons hier gelukkig achten tegen de omliggende dorpen, vooral naar de zijde van den Maaskant; het water staat bijna met de kernen der dijken gelijk en ofschoon alle voorzorgen genomen worden, verkeerden die dorpsbewoners niet zonder reden steeds in angst, daar door den langdurigen en hoogen waterstand de dijken in groot gevaar zijn van doorbreken; wie heruurt zich dan ook niet de groote waterrampen van 1855 en 1861.

De toeloop van nieuwsgierigen, om de werken voor de oprichting van het tentoonstellingsgebouw te zien, was in de laatste dagen zoo groot, dat de commissie heeft moeten besluiten, niettegenstaande de aanzienlijke ont-

vangsten, die daartoe voor haar voortbleiden, den toegang tot het Marsveld met het einde der loopende maand te verbieden.

Bijzondere brieven uit Mexico, hier ontvangen, melden dat zich ruim 800 franschen bij den consul hebben doen inschrijven, ten einde kosteloos, te gelijk met de fransche troepen, naar Frankrijk te worden overgebracht. De maarschalk Bazaine verklaart thans openlijk, dat Maximiliaan wel zou doen met zijn rijk zoo spoedig mogelijk te verlaten. Naar het schijnt, zal de maarschalk dan ook bij zijn vertrek, dat tegen den 15 dezer maand zou plaats hebben, de hoofdstad niet aan den Keizer, maar aan Porfirio Diaz overgeven. De troepen van Maximiliaan schijnen zich wel met het oog daarop te Mexico te willen concentreren, maar de vroegere Juaristen, door wie zij worden aangevoerd, hebben zoo weinig hoop op de toekomst, dat zij achtervolgens zich verwijderen, ten einde niet in handen bunnor voormalige staatkundige vrienden te vallen.

Nederland.

Amsterdam, den 17 februarij.

Als een merkwaardig bewijs, dat de veepest door personen wordt overgebracht, diene het volgende: Op eene boorhoeve in het Harlemmermeer, langs den IJweg, staat op een afstand van 1000 ellen, aan den Tocht, eene arbeiderswoning, alwaar bij den inwoner daarvan zich twee heden bevonden, die uitene zeer besmette streek waren gekomen. Uit den stal der boorhoeve breekt onverwachts eene koei los die door de bewoners op het land bij den kop wordt gegrepen en teruggevoerd. Weinig dagen later is deze koei de eerste van een veertigtal, die de ziekte kreeg en alzoo de oorzaak dat op drie na, allen zijn gestorven of afgemaakt. Mochten zulke voorbeelden de boeren toch bewegen tot meerdere behoedzaamheid.

Frankrijk.

De redevoering welke keizer Napoleon bij het openen der fransche kamers uitgesproken heeft, kan op verschillende wijzen begrepen worden. Zij is te gelijker tijl de voorbode van vrede en oorlog en volgens het oogpunt waaronder men dezelve beschouwt, kan men er het een zoo wel als het ander uithalen.

Ondertusschen hebben de kleine staten van Europa geene reden om in gerustheid te leven. Napoleon wil de vrede behouden in 1867 voor twee goede reden. Ten eerste om de wereld-expositie van Parijs niet te doen mislukken, ten tweede omdat de fransche maadgeweren nog niet gereed zijn. Wat zullen wij in 1868 zien? Dat weet onze lieve Heer.

Men schrijft daarover uit Parijs:

Zoo als men begrijpt, is de Troonrede het voornaamste onderwerp desalgemeen gesprekken. Hoewel verschillend beoordeeld onder zekere opzichten, wordt zij in 't algemeen toch als een bewijs van Napoleon's stellig inzicht om voorloopig alle geschillen met andere landen, alle aanleidingen tot oorlog waar dan ook, te vermijden en te voorkomen.

Parijs moet dezer jaren bezocht worden door vreemdelingen uit alle landen, door de wereldtentoonstelling derwaarts gelokt. Parijs moet schitteren als de hoofdstad der kunsten en wetenschappen, der beschaving en verlichting. Het goud moet van alle kanten toestroomen naar de Parijzer modemagazijnen en zijdewinkels, en aldus zullen ook de hotels, de verschillende aanbacht- en werklieden buitengewone winsten verwezenlijken en met de soldaten en de vreemdelingen bij de openbare feesten het rijk aanheffen: in een woord, Napoleon wil in 1867 de « Keizer van den Vrede » zijn, en hierom scheekt hij nu ook eenige politieke vrijheden aan Kamers en drukpers, welke men sedert vijftien jaren te vergeefs geëischt had.

Parijs, den 17 februarij.

De eerste zittingen van het Wetgevend Lichaam lokken veel nieuwsgierigen naar de nieuwe zaal der beraadslagen.

Graaf Walewski, bezit van den Voorzittersstoel nemende, heeft eene uitgebreide lofspraak gedaan over de hervormingen door den Keizer ingevoerd in de bevoegdheden van 't Wetgevend Lichaam. Hoewel onderbroken door den heer Glais-Bizoin, op de zinsnede betrekkelijk de afschaffing van 't antwoord op de Troonrede, vond de redevoering des Voorzitters over 't algemeen een goed onthaal.

De heer Troplong, voorzitter van den Senaat, was blijkbaar in de war met de vermelding der